

Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
31 maart 2026

Onze referentie
7466805

Bijlage(n)
2

nota

Aanbiedingsbrief WODC rapport Verklarende factoren
voor het volume van jeugdbeschermingsmaatregelen

1. Aanleiding

Op 8 april wordt het WODC-onderzoeksrapport 'Verklarende factoren voor (de daling van) het volume van jeugdbeschermingsmaatregelen' openbaar. Het onderzoek is gericht op het in kaart brengen van factoren die de daling van het aantal maatregelen verklaren. In deze beslisnota wordt u geadviseerd om het rapport beleidsarm aan te bieden aan de Tweede Kamer en de beleidsreactie later mee te nemen in de reguliere voortgangsbrief jeugd.

2. Geadviseerd besluit

Instemmen met verzending van de aanbiedingsbrief met het bijgevoegde WODC-onderzoeksrapport op 8 april in verband met de publicatie van het WODC-rapport. In mei worden in de voortgangsrapportage jeugd (die VWS en JenV gezamenlijk sturen) de resultaten dan geduid inclusief een korte beleidsreactie.

3. Kernpunten

Hieronder volgen puntsgewijs de belangrijkste conclusies en aanbevelingen uit het onderzoek:

- In 2015–2024 daalt het totaal aantal jeugdbeschermingsmaatregelen met circa 20%, met een duidelijke knik in 2021: de instroom zakt scherp en stabiliseert daarna op een lager niveau; de uitstroom blijft eerst gelijk en daalt vanaf 2022. In 2024 liggen instroom en uitstroom dicht bij elkaar op een lager niveau, wat leidt tot een stabilisatie.
- Oorzaken van de daling: gemeenten doen minder Verzoeken tot Onderzoek en de RvdK vraagt minder maatregelen aan bij de kinderrechter. De Rechtspraak volgt die lagere instroom vanuit de RvdK bijna één-op-één. De problematiek bij de doelgroep an sich lijkt niet te verminderen, maar er wordt meer in het vrijwillig kader opgepakt.
- Er worden drie verklarende factoren genoemd: strengere/ selectievere besluitvorming aan de voorkant, een kritischere principiële houding ten aanzien van gedwongen maatregelen en ten derde uitvoeringsproblemen, zoals beperkte capaciteit, financiën, passende hulpen wachtlijsten.
- Een voorzichtige prognose richting 2026–2028 is dat een verdere daling van voogdij en stabilisatie van OTS niet uitgesloten is. Regionale verschillen blijven en toekomstig beleid/wetgeving kan het verloop in belangrijke mate beïnvloeden. Een robuuste kwantitatieve prognose kan niet gemaakt worden. De onderzoekers geven hiervoor als reden: de trends vertonen fluctuaties,

beleidswijzigingen werken met vertraging door en landelijke gegevens over het functioneren van de lokale teams ontbreken.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
aanpak
Criminaliteitsfenomenen
Jeugdbescherming

De onderzoekers doen de volgende aanbevelingen:

- Vergroot het zicht op het vrijwillige kader en doorstroom naar gedwongen kader (bijv. door landelijke monitor).
- Uniformeer registraties/definities en ontwikkel datastandaarden voor de lokale teams, VT, RvdK, Rechtspraak, GI en CBS, zodat trendanalyses betrouwbaarder worden.
- Voer structurele monitoring in van ketencapaciteit, instroom, doorlooptijden en uitstroom per schakel.

Datum
31 maart 2026

Onze referentie
7466805

4. N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Bijlage(n)

1. WODC rapport Verklarende factoren voor het volume van jeugdbeschermingsmaatregelen
2. Samenvatting - Verklarende factoren voor het volume van jeugdbeschermingsmaatregelen